

Sygn. akt. V Cz 1157/19

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Maria Dudziuk

Sędziowie: Ewa Talarczyk

J. M.

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Skarbu Państwa – Wojewody (...)

z udziałem po stronie dłużnika Skarbu Państwa – Prezydenta (...) W.

w przedmiocie skargi Skarbu Państwa – Prezydenta (...) W. na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sochaczewie J. J., w sprawie o sygn. (...)

na skutek zażalenia Komornika Sądowego

na punkt pierwszy postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie

z dnia 7 marca 2019 r., sygn. akt VI Co 306/19

postanawia:

oddalić zażalenie.

Joanna Machoń Maria Dudziuk Ewa Talarczyk

Sygn. akt V Cz 1157/19

UZASADNIENIE

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż ostatecznie zaskarżone orzeczenie odpowiadało prawu, aczkolwiek nie sposób odmówić słuszności podniesionemu przez skarżącego zarzutowi co do błędnej interpretacji przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, dokonanej przez Sąd Rejonowy.

Wskazać w szczególności należy, że ustawą z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks Cywilny, ustawy – Kodeks Postępowania Cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1311) uchylono art. 823 k.p.c. dla spraw wszczynanych po dniu 8 września 2016 r., jednocześnie utrzymano go w mocy dla spraw wszczętych i niezakończonych przed tą datą (art. 21 ust. 1 tej ustawy). Przepis art. 823 k.p.c. został zastąpiony przepisem art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. Warto wskazać, że wobec powyższej zmiany tą samą ustawą znowelizowano art. 49 ust. 2 u.k.s.e. w ten sposób, iż wskazany w nim pierwotnie art. 823 k.p.c. został wprost zastąpiony art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. W ustawie z 10 lipca 2015 r. nie przewidziano przepisów przejściowych dla u.k.s.e., jak jednak słusznie wskazał skarżący ratio legis nowelizacji art. 49 ust. 2 u.k.s.e. było jedynie dostosowanie treści tego przepisu do nowelizowanej treści kodeksu postępowania cywilnego. Trudno bowiem przyjąć, że intencją ustawodawcy było pozbawienie komornika prawa do zapłaty za wykonaną pracę, w postaci opłaty z art. 49 ust. 2 u.k.s.e.

Przywołanie w postanowieniu komornika z dnia 14 listopada 2018 r. regulacji art. 823 k.p.c. w zw. z art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. służyło zatem li tylko zaakcentowaniu kwestii zaistniałych w unormowaniach kodeksowych zmian i korespondującej z nimi modyfikacji art. 49 ust. 2 u.k.s.e. zd. 1. W ocenie Sądu Okręgowego, wykładania przepisów art. 49 ust. 2 u.k.s.e. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem 8 września 2016 r., w których zastosowanie miał nadal art. 823 k.p.c., co do zasady uprawniała organ egzekucyjny do ustalenia i pobrania stosownej opłaty.

Niezależnie od powyższego wskazać wszelako wypada, że zasadnie Sąd I instancji uwzględnił w części skargę Skarbu Państwa – Prezydenta (...) W., albowiem z materiału zgromadzonego w sprawie nie wynika, by podmiot ten faktycznie zajął miejsce pierwotnego dłużnika, bowiem nie zostało przedłożone przez wierzyciela postanowienie stwierdzające na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. przejście obowiązku (...) S. A. w W. na Skarb Państwa – Prezydenta (...) W.. W aktach komorniczych zalega wprawdzie korespondencja przedstawiciela wierzyciela z dnia 15 kwietnia 2016 r., wskazująca na zaistnienie okoliczności, o których mowa w art. 9 ust. 2a. i nast. ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (k. 58 akt komorniczych), a także wezwanie komornika kierowane do wierzyciela o skonkretyzowanie podmiotu występującego po stronie dłużnej (k. 74 akt komorniczych), co implikowało złożenie do właściwego sądu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa – Prezydentowi (...) W. (k. 76, 80 akt komorniczych), niemniej nie zostało do daty umorzenia postępowania egzekucyjnego przedstawione orzeczenie, wskazujące na istnienie tytułu wykonawczego przeciwko podmiotowi oznaczonemu w zaskarżonym orzeczeniu komornika jako dłużnik. W tym miejscu zaznaczyć wypada, że wbrew stanowisku Sądu Rejonowego – artykuł 788 k.p.c. nie daje podstaw do oceny, że przejście uprawnienia lub obowiązku na inną osobę po wszczęciu egzekucji nie wymaga zastosowania art. 788 k.p.c. i może być wykazane bezpośrednio organowi egzekucyjnemu (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 23 lutego 1995 r., III CZP 15/95, OSNC 1995, nr 5, poz. 81). Z treści powołanego przepisu nie wynika bowiem, aby nie miał zastosowania po wszczęciu egzekucji. Tego stanowiska nie uzasadnia także treść art. 819 § 1 k.p.c., który jest regulacją szczególną, dotyczącą wyłącznie następstw śmierci dłużnika po wszczęciu egzekucji, kiedy postępowanie prowadzi się z udziałem jego spadkobierców. W tym wypadku następstwo wynika jednak z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku i nie jest ono wynikiem oceny organu egzekucyjnego. Organ egzekucyjny nie jest zaś uprawniony do rozstrzygania, przeciwko komu lub na czyją rzecz ma prowadzić egzekucję. Określa to tytuł wykonawczy, którego treść jest dla niego wiążąca (art. 804 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy nie można zaaprobować oceny Sądu Rejonowego, jakoby zbytecznym było w okolicznościach sprawy wykazanie przejścia obowiązku dłużnika w trybie art. 788 § 1 k.p.c., szczególnie że art. 9 ust. 2e. powołanej wyżej ustawy wprost stanowi, że jeżeli tytuł egzekucyjny został wystawiony przeciwko podmiotowi, o którym mowa w ust. 2a., sąd na wniosek wierzyciela nadaje klauzulę wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa, a przepis art. 792 k.p.c. (ograniczenie odpowiedzialności do określonych przedmiotów albo do wysokości ich wartości) stosuje się odpowiednio. W art. 9 ust. 2f. w/w ustawy przewidziano zarazem, że wierzyciel któremu przysługuje należność podlegająca egzekucji administracyjnej, w tym Skarb Państwa, wystawia tytuł wykonawczy przeciwko Skarbowi Państwa. Jeżeli tytuł wykonawczy został wystawiony przeciwko podmiotowi, o którym mowa w ust. 2a., wierzyciel wystawia nowy tytuł wykonawczy przeciwko Skarbowi Państwa i kieruje go do organu egzekucyjnego bez potrzeby dołączania dokumentu wykazującego przejście dochodzonego obowiązku na następcę prawnego. Tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko Skarbowi Państwa stanowi podstawę do kontynuowania postępowania egzekucyjnego wszczętego wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 2a., a dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

W kontekście powyższego nie sposób zatem przyjąć, że w ramach sformalizowanego postępowania egzekucyjnego oznaczenie dłużnika odbywać by się miało li tylko w oparciu o samodzielne ustalenia komornika, który zresztą jeszcze w uzasadnieniu postanowienia z dnia 17 listopada 2016 r. słusznie wskazał, że dla podjęcia zawieszono postępowania konieczne jest uprzednie uzyskanie klauzuli wykonalności przeciwko aktualnemu dłużnikowi (k. 84 akt komorniczych).

Należy zatem stwierdzić, że choć argumentacja zaprezentowana przez Sąd Rejonowy nie była trafna, to ostatecznie prawidłowo rozstrzygnięto o niezasadności obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego Skarbu Państwa – Prezydenta (...) W., jako podmiotu ponoszącego z mocy prawa odpowiedzialność z nabytego mienia za zobowiązania dotychczasowego dłużnika, w sytuacji braku tytułu wykonawczego uprawniającego do prowadzenia egzekucji przeciwko w/w podmiotowi.

W tym stanie rzeczy, na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w części dyspozytywnej.

Joanna Machoń Maria Dudziuk Ewa Talarczyk

(...)

Ewa Talarczyk